

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus II. An, & quo jure cognatio Legalis dirimat matrimonium?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

ARTICULUS I.

Quid, & quotuplex sit cognatio
Legalis?

1118. Cognatio legalis est conjunctio, seu propinquitas Personarum; dispositione legum proveniens ex adoptione. Hæc cognatio in triplici specie est. Prima in linea recta inter eos, qui parentum, & liberorum loco sunt, ut inter adoptantem, & adoptatum. *¶ Ergo non omnes 1. & 2. Inter eas 2. Instit. de nuptiis. L. adoptivus. 14. L. per adoptionem. 17. & L. quin etiam 55. ff. de ritu nuptiarum.* Secunda in linea laterali, sive transversali inter adoptatum, & filios naturales adoptantis. *¶ Inter eas 2. Instit. de nuptiis. & L. per adoptionem. 17. ff. de ritu nuptiarum. c. per adoptionem. 30. q. 3. & c. unico, de adoptione Legali:* Tertia est inter adoptantem, & uxorem adoptati, ac inter adoptatum, & uxorem adoptantis. *L. adoptivus ff. de ritu nuptiarum. ibi: adoptivus filius; si emancipetur, eam, quæ Patrii uxor est, ducere non potest; quia Noverca locum habet.* Hæc est quædam legalis affinitas, similitudine affinitatis carnalis. Porro, quæ necessaria sunt, ut adoptio legitime fiat, videri possunt apud Vincentium de Justis. *l. 2. de dispens. matr. c. 6. à n. 7.* quæ verò sint differentia inter adoptionem perfectam, & imperfectam, à n. 21.

ARTICULUS II.

An, & quo jure cognatio Legalis dirimat
matrimonium?

1119. Cognationem legalem esse impedimentum dirimens matrimonium contrahendum, aut eâ stante, contractum à legaliter propinquis, constat. *1. ex c. Ita diligere. 30. q. 3.* ubi Nicolaus Pontifex ait, *filios spirituales, naturalibus copulari non posse* (intellige matrimonio) rationem dat: *quandoquidem nec inter eos, qui naturâ, & eos, qui adoptione filii sunt, venerande Romane leges matrimonia contrahi permittunt; & 2. sequenti. ibi: si ergo inter eos non contrahitur matrimonium, quos adoptio conjungit. & c. 2. ex c. Post susceptum. ead. causâ & quest. ibi: post susceptum vero filium, vel filiam spirituales, qui ex compatre, vel commatre nati fuerint, matrimonio conjungi non possunt;*

quia leges seculi, non emancipatos, adoptivis prohibent copulari. *3. ex c. unico de cognat. legali. ibi: si qua per adoptionem soror mihi esse ceperit, quamdiu durat adoptio, inter me, & ipsam nuptiæ consistere non possunt.* Ex his Colliges, cognationem legalem esse impedimentum dirimens, non jure naturali, & divino, sed solum Ecclesiastico. Nam ipsi sacri canones se fundant in solis legibus, ut ex dictis patet; quæ, etsi, in quantum procedunt a potestate Laica, vim non habeant in ordine ad matrimonia fidelium; vim tamen dirimendi habent, in quantum canonizata sunt, seu in vim canonum assumptæ à summis Pontificibus.

Dubitari autem potest, an quælibet species cognationis legalis præstet impedimentum dirimens? *¶ de prima specie* (quæ est inter adoptantem, & adoptatum) communiter affirmari. *1. ex cit. c. Ita diligere, ibi: qui adoptione filii sunt. 2. ex eodem. 2. sequenti. ibi: quos adoptio conjungit: idem est de secunda specie, quæ est inter liberos naturales adoptantis, & adoptivos, ut patet ex cit. c. & aperte constat ex cit. c. unico in n. priori: de affinitate legali, cum non extet specialis textus in jure canonico, non æquè constat ex jure; secus ex communi consensu Doctorum, se fundantium in eo, quod Rubrica tituli agentis de hoc impedimento, tum etiam plures textus generaliter loquantur, ut patet ex c. Ita diligere, ibi: quos adoptio conjungit; idem est in cit. c. Post susceptum; accedit, quod hujus expressa mentio fiat in L. adoptivus, relata n. præced. quæ lex à sacris canonibus recepta est.*

Dubitatio altera est, an hoc impedimentum nascatur etiam ex adoptione simpliciter, seu imperfecta? *¶ de qua affirmativam sequatur Castropalaus de spons. d. 4. p. 9. n. 9.* quia textus statuens hoc impedimentum, absolute loquitur de adoptione legali; sed adoptio, quantumvis imperfecta, est vera adoptio, licet adoptatum non constituat sub familia, & potestate adoptantis; ergo. Hanc sententiam probabilem judicat Sanchez *l. 7. d. 63. n. 8.*

Probabilius tamen videtur, eam nasci ex sola adoptione plena, seu perfecta, nimirum arrogatione; ita Sanchez *cit. n. 29.* Layman. *l. 5. tr. 10. p. 4. c. 7. n. 3;* Zoësius *de adoption. legali. n. 2.* Tum quia hoc

impedimentum oritur ex propinquitate legali, in quantum adoptio adoptatum constituit sub potestate, & familia adoptantis, ut notat Zoësius cit. consequenter, ex periculo incontinentiæ cum adoptantis liberis naturalibus, cui cavendo, maximè inter eos matrimonium interdictum est; hoc autem facit sola adoptio perfecta; nam imperfecta non transfert adoptatum in familiam, & domum adoptantis: tum quia constitutio, inducens impedimenta matrimonii, stricte sumenda est, cum restringat naturalem libertatem hominum ad connubia.

1122. Nec obstat, quòd sacri canones, loquentes de hoc impedimento, id tribuant cognationi legali ex adoptione, *indefinitè* sumpta. Nam sacri canones in hoc loquuntur juxta leges, à quibus hanc dispositionem acceperunt, iisdem tribuentes vim canonis pro foro Ecclesiastico; igitur ab iis etiam habere debent interpretationem; leges autem id potissimum tribuunt *arrogationi*, ne scilicet in odiosis, & nativam libertatem restringentibus in re perquam favorabili (qualis est matrimonium ex c. 39. de Appellat. & c. fin. de condit. appost.) laxà interpretatione utamur contra Regulam: *Odia, de Reg. juris in 6.*

ARTICULUS III.

Quamdiu duret, ac quousque porrigatur impedimentum ex cognatione Legalis?

1123. *Et ad 1.* dicendum, quòd *paternitas Legalis*, quæ constituit primam speciem cognationis Legalis, duret *perpetuò*; licet adoptio solvatur per emancipationem; constat ex cit. *Et Ergo. Instit. de nupt. L. per adoptionem cit. in n. 1118.* & c. *Ita diligere. 30. q. 3. in n. 1119.* sic Castropalaus d. 4. de spons. p. 9. n. 11. cum communi. Ad quaestionem autem quamdiu duret *Fraternitas legalis*, quæ est secunda species cognationis legalis? *Et quod solum duret durante adoptione*; quare hæc per emancipationem sublata, tollitur etiam illa, ut aperte dicitur in c. *unico. de cognatione Legalis*, superius relato n. 1120. Affinitas demum Legalis, quæ est tertia species cognationis Legalis, durat *perpetuò*; cum reverentia earum personarum ad invicem, in qua fundatur hæc cognatio, perpetua sit, ut habetur *L. adoptivus. ff. de ritu nu-*

pri: relatà n. 1123. ubi ratio redditur, quia *Noverca locum habet*; ita Sanchez l. 7. hic d. 63. n. 24. Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 7.

Ad 2. quousque se extendat hoc impedimentum? *Et sermone hic solum esse de cognatione legali in primâ specie, seu lineæ rectæ*; quo posito. *Et cognationem Legalem inter adoptantem, & adoptatum non extendi ad aliam personam, nisi ad eas, quæ tempore adoptionis erant sub potestate adoptati, ut aperte colligitur ex L. si Paterfamilias. ff. de adoptionibus:* ita Sanchez cit. n. 34. Laym. cit. n. 3. & alii: quia adoptato Petro censentur adoptati omnes qui tempore adoptionis erant sub potestate Petri, ut dicitur *L. cit.* Hinc adoptans validè contrahit cum filia adoptati, primum ipsi nata post adoptionem; vel etiam natâ antè, sed prius emancipatâ; quia sic nulla intercedit cognatio Legalis. Similiter validè contrahit adoptans cū filia suæ filia adoptivæ. Nam illa non est in hujus potestate, quia mulier neminem habet in sua potestate. *Et femina. Instit. de adoptionibus.* Tertio validè contrahit cum quibuscunque liberis illegitimis adoptati; quia hi non possunt esse in potestate adoptati. *Et ult. Instit. de nupt.* ita Sanchez cit. l. 7. d. 63. n. 35. Layman. c. 7. n. 3.

Not. præterea hoc impedimentum non contrahi à liberis adoptivis inter se; nam id nullo jure cautum est. Hinc filius adoptivus validè, licetque contrahit cum sorore adoptiva, ex alia familia, quantum est vi hujus impedimenti; ita Bonac. de matr. q. 3. p. 5. q. 3. n. 8. Unde si filius adoptivus sibi vellet matrimonio jungere filiam naturalem, & legitimam adoptantis, posse fieri sine dispensatione, per unius emancipationem. Nam hæc posita cessat impedimentum, ex n. 1123.

Si autem adoptans vellet contrahere matrimonium cum parentibus adoptati (secluso alio impedimento) liberè possit. Nam inter eas personas nulla est cognatio legalis. Filij quoque adoptantis naturales, & legitimi cum adoptivis liberè possunt contrahere, vivo adoptante, qui eos emancipavit; vel eo mortuo. Nam legalis fraternitas cessat per emancipationem liberorum, vel mortem adoptantis. Quod etiam procedit de liberis duorum fratrum, qui ab eodem etiam adoptati sunt; *quand-*